

Utbildningsnämnden

Teresia Granlund | Utvecklingsledare
0734-64 72 10 | teresia.granlund@bollebygd.se

Dnr : **UN2021/104-40**

Skolinspektionen

Riktad tillsyn Bollebygdskolan 7-9

SI dnr 2021:2215

Övergripande åtgärder

Ett flertal åtgärder har vidtagits, både på skol- och huvudmannanivå, som inte specifikt varit riktade mot de brister som Skolinspektionen konstaterat utan på det övergripande arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd på Bollebygdskolan 7-9 och i kommunen i stort.

Nulägesbeskrivning

Utbildningsnämnden och Bollebygdskolan 7-9 har använt Skolinspektionens beslut som grund för en nulägesbeskrivning. En övergripande åtgärd har därför varit att säkerställa att huvudmannen och all berörd personal på skolan har tagit del av Skolinspektionens bedömning och krav på åtgärder. Detta har gjorts genom:

- att skolchef och utvecklingsledare från utbildningsförvaltningen gått igenom beslutet tillsammans med rektorerna för Bollebygdskolan 7-9 den 10 september 2021
- att skolchef och utvecklingsledare gått igenom beslutet tillsammans med utbildningsnämnden den 20 september 2021
- att rektorerna för Bollebygdskolan 7-9 den 12 oktober 2021 informerat all pedagogisk personal på skolan om Skolinspektionens beslut
- att utvecklingsledare från utbildningsförvaltningen och specialpedagog från den centrala elevhälsan har gått igenom beslutet tillsammans med specialpedagog och speciallärare på Bollebygdskolan 7-9 den 25 oktober 2021

Analys av bakomliggande orsaker

Utifrån nulägesbeskrivningen har ett analysarbete gjorts för att dels identifiera orsakerna till bristerna men också för att identifiera orsakerna till att de åtgärder som vidtagits tidigare inom ramen för nämndens systematiska kvalitetsarbete samt kopplat till tidigare förelägganden från Skolinspektionen inte gett avsett resultat. Analysarbetet har genomförts

- av skolchef, utvecklingsledare från utvecklingsförvaltningen och rektorerna för Bollebygdskolan 7-9 1 oktober 2021
- av utvecklingsledare och specialpedagog från utvecklingsförvaltningen samt specialpedagog och speciallärare från Bollebygdskolan 7-9 den 25 och 26 oktober 2021

Sammanfattningsvis ses bakomliggande orsaker inom områdena

- organisation
- kommunikation och information
- utbildning och kompetens samt
- processer, rutiner och riktlinjer.

Planering av utvecklingsinsatser

Utifrån nulägesbeskrivningen och analysarbetet håller en plan på att arbetas fram för hur utvecklingsinsatser ska genomföras, följas upp och utvärderas. Nästa steg är ett möte den 29 november 2021 med skolchef, utvecklingsledare och specialpedagog för utbildningsförvaltningen samt rektor, specialpedagog och speciallärare för Bollebygdskolan 7-9.

En lärdom från tidigare åtgärder som vidtagits utan avsedd effekt är att de utvecklingsinsatser som planeras måste vara integrerade i det systematiska kvalitetsarbete. Utbildningsnämnden kommer på sitt sammanträde den 13 december 2021 besluta om mål och budget för 2022 och därigenom prioritera utvecklingsområden och fördela tillgängliga resurser. I beslut den 15 november 2021 har utbildningsnämnden redan beslutat att ett av två kontrollområden i nämndens intern kontrollplan för 2022 kommer att vara särskilt stöd. Inom kontrollområdet kommer en särskild kontrollpunkt vara "att åtgärdsprogram utformas enligt bestämmelserna i skollagen". Även

Bollebygdskolan 7-9 kommer att i sitt systematiska kvalitetsarbete för 2022 ha med särskilt stöd som ett fortsatt prioriterat utvecklingsområde. Beslut om utformningen av enhetsplanen kommer att tas efter att nämnden antagit mål och budget.

Redovisning av vidtagna åtgärder riktade mot bristerna inom särskilt stöd

Parallellt med arbetet med analys och planering av utvecklingsinsatser har ett antal insatser vidtagits eller påbörjats riktade mot de krav som Skolinspektionen ställer i sitt föreläggande

Krav på åtgärder från Skolinspektionen

1. Åtgärdsprogrammen ska ha konkreta och utvärderingsbara åtgärder
2. Det behöver framgå på vilket sätt och i vilken omfattning eleven ska få stöd
3. Utgå från elevens behov och elevens utbildning i sin helhet
4. Det ska framgå när åtgärder ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig
5. Nytt beslut eller beslut om att avsluta åtgärdsprogram
6. Särskild undervisningsgrupp – framgå omfattning och ämne
7. Anpassad studiegång – avvikelser från timplan ska framgå samt ämnen och mål som annars gäller för utbildningen och motivering till avvikelser

Åtgärd - Kompetenshöjande insatser kring att utarbeta åtgärdsprogram

Insatserna riktar sig mot samtliga åtgärder som Skolinspektionen skrivit fram i sitt beslut (åtgärd 1-7).

Den 23 september 2021 deltog rektorerna, specialpedagog samt speciallärare från Bollebygdskolan 7-9 på ett seminarium med Gudrun Löwendahl Björkman. Titel på seminariet var "15 skolor och elever i behov av särskilt stöd – utredningar och åtgärdsprogram".

Utifrån seminariet och e-boken med samma namn planeras ett fortsatt arbete med all pedagogisk personal på Bollebygdskolan 7-9. Specialpedagog och speciallärare ska under våren 2022 genomföra praktiska workshops med

lärarna där de ska läsa och ta del av Gudruns exempel men också själva öva på att skriva åtgärdsprogram med fokus på de brister som Skolinspektionen konstaterat.

Åtgärden planeras att utvärderas juni 2022 genom dokumentgranskning av de åtgärdsprogram som utarbetas på enheten vårterminen 2022.

Åtgärd - Workshop med specialpedagog samt speciallärare från Bollebygdskolan och utvecklingsledare och specialpedagog från utbildningsförvaltningen

Insatsen riktar sig mot samtliga åtgärder som Skolinspektionen skrivit fram i sitt beslut (åtgärd 1-7).

Två heldagars praktisk workshop genomfördes den 25 och 26 oktober 2021 specialpedagog från den centrala elevhälsan och utvecklingsledare från utbildningsförvaltningen utifrån Skolinspektionens beslut gav handledning till specialpedagog och speciallärare på Bollebygdskolan 7-9. Under workshopen arbetades praktiskt med att utarbeta åtgärdsprogram som motsvarar kraven i åtgärderna 1-7. Genom det praktiska arbetet skapades även exempelåtgärdsprogram för skolenheten att använda som stöd i det fortsatta arbetet.

Sedan workshopen genomfördes har rektorerna beslutat om tre nya åtgärdsprogram. Dessa åtgärdsprogram har utvärderats genom dokumentgranskning av utvecklingsledare den 24 november 2011. Granskningen visar en förbättring gällande punkt 1, 2, 4 och 6. Gällande punkt 7 har ingen av åtgärdsprogrammen innehållit särskilt stöd i form av anpassad studiegång.

Åtgärd – Gemensamma ledningsdagar med fokus på extra anpassningar och särskilt stöd

Insatserna riktar sig främst mot åtgärderna 1, 3, 6 och 7.

Med start 8.30 den 2 december 2021 och avslut 14.30 den 3 december kommer det vara gemensamma ledningsdagar för kommunens rektorer inom

förskola och skola, enheternas specialpedagoger/speciallärare/logoped, den centrala elevhälsan, skolchef samt utvecklingsledarna från utbildningsförvaltningen. Programmet för dagarna innehåller bl.a. föreläsning av psykolog från Ungas psykiska hälsa, gemensam dialog kring förskolan, fritidshemmet och skolans uppdrag samt arbete på enhetsnivå kring extra anpassningar och särskilt stöd. Stort fokus kommer vara på att enheterna själva ska identifiera sitt nuläge och göra en planering för det fortsatta arbetet. För Bollebygdskolan 7-9 kommer en del av tiden att användas till att planera hur och när de åtgärder som beskrivs nedan ska följas upp och utvärderas.

Utformningen av ledningsdagarna kommer utvärderas på plats i samband med avslutet den 3 december. Uppföljning av dagarna kommer göras på ledningsgruppens möten samt i kommunens specialpedagognätverk under våren 2022. Utvärdering och resultat av denna kommer ingå i utbildningsnämndens delårsrapport 2022. Utvärderingen kommer genomföras av utvecklingsledare och bestå i dokumentgranskning av utarbetade åtgärdsprogram, jämförelse av nyckeltal samt granskning av efterlevande av processerna kring extra anpassningar och särskilt stöd.

Åtgärd – utökat tiden för arbetet med särskilt stöd på Bollebygdskolan 7-9

Insatserna riktar sig mot samtliga åtgärder som Skolinspektionen skrivit fram i sitt beslut (åtgärd 1-7).

Rektorna har ändrat i mötesstrukturen på skolan för att skapa mer tid för arbetet med särskilt stöd. Ändringar har gjorts både för att frigöra mer tid för lärarna att arbeta med utredningar om särskilt stöd som för rektorer, specialpedagog och speciallärare för att kunna fokusera på uppföljning och säkerställande av kvaliteten på åtgärdsprogrammen.

Hur och när åtgärden ska utvärderas kommer beslutas under ledningsgruppsdagarna 2-3 december 2021.

Åtgärd – ändrat arbetssätt vid bedömning av anpassad studiegång

Insatsen riktar sig mot åtgärder åtgärd 7 i Skolinspektionens beslut.

Under våren 2021 har frågan om anpassad studiegång som särskilt stöd diskuterats i kommunens ledningsgrupp med rektorer. Frågan har även lyfts i samverkansforum med barn- och ungdomspsykiatri samt Ungas psykiska hälsa. Utifrån diskussionerna har Bollebygdskolan 7-9 identifierat att åtgärden ibland använts för att möta behov som ligger utanför skolans kunskapsuppdrag. När befintliga åtgärdsprogram som innehåller åtgärden anpassad studiegång nu följs upp görs en genomgång av motiveringen till avvikelserna för att säkerställa att motivering finns och är gjord utifrån skolans uppdrag och ansvar. Arbetet med detta kommer fortgå fram till mitten av våren 2022 när alla nu aktuella åtgärdsprogram har utvärderats. Vid utarbetande av nya åtgärdsprogram där insatsen anpassad studiegång kan vara aktuell ansvarar rektor för att säkerställa att motivering av avvikelserna görs.

Det ändrade arbetssättet kommer utvärderas av utvecklingsledare på utbildningsförvaltningen i slutet av februari 2022 då en dokumentgranskning kommer göras på samtliga anpassade studiegångar på Bollebygdskolan 7-9.

Åtgärd – revidering av huvudmannens stödgång och rutiner

Insatserna riktar sig mot samtliga åtgärder som Skolinspektionen skrivit fram i sitt beslut (åtgärd 1-7).

Som stöd till skolorna har huvudmannen en processbeskrivning samt mallar och rutiner för arbete med extra anpassningar och särskilt stöd. Som en del av huvudmannens systematiska kvalitetsarbete revideras dessa dokument när behov av ändringar har identifierats. Utifrån den analys som gjorts kring orsakerna till bristerna på Bollebygdskolan 7-9 ser huvudmannen ett behov av att göra vissa ändringar i dokumenten för att underlätta för skolorna i sitt arbete. En revidering kommer göras under våren 2022. De reviderade dokumenten ska börja användas senast vid höstterminens start 2022. Ansvarig för revideringen är utvecklingsledare på utbildningsförvaltningen. Utvärdering av revideringen kommer göras dels genom dokumentgranskning

av nya utarbetade åtgärdsprogram för att säkerställa att kvaliteten och efterlevnaden av stydokumenten ökar och dels genom undersökning av om lärare upplever att de nya dokumenten underlättar deras arbete.

Granskningen av att åtgärdsprogrammen görs enligt nämndens intern kontrollplan, där exakt tidsplan för mättillfällena ännu inte är beslutat.

Undersökning av lärarnas upplevelser kommer göras i samband med kompetensutvecklingsdagar på höstlovet 2022.

Åtgärd – omorganisering ledningsnivå

Insatserna riktar sig mot samtliga åtgärder som Skolinspektionen skrivit fram i sitt beslut (åtgärd 1-7).

I samband med att en av skolans två rektorer går i pension till våren kommer ledningsorganisationen på enheten ändras till en rektor och en biträdande rektor. Rekrytering av biträdande rektor har påbörjats och i denna process efterfrågas erfarenhet av arbete med särskilt stöd. Då specialläraren på Bollebygdskolan 7-9 kommer arbeta på en annan enhet i kommunen pågår även rekrytering av en ny specialpedagog/speciallärare. I samband med dessa rekryteringar gör kvarvarande rektor en översyn av sin organisation på ledningsnivå. I detta arbete ingår att se över ansvarsfördelning och roller i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd men även årshjulet kring arbetet med uppföljning och utvärdering. Arbetet kommer pågå en bit in på vårterminen 2022. Uppföljning kommer att göras av rektor inom ramen för enhetens systematiska kvalitetsarbete.

Åtgärd – specialpedagogisk stöd och handledning

Insatserna riktar sig mot samtliga åtgärder som Skolinspektionen skrivit fram i sitt beslut (åtgärd 1-7).

Huvudmannen kommer fortsatt stötta skolan med specialpedagogiskt stöd och handledning ifrån den centrala elevhälsan. Hur denna stöttning ska ges samt hur det ska utvärderas kommer arbetas fram i dialog mellan rektor på Bollebygdskolan 7-9 samt skolchefen. Utformningen av åtgärden kommer

beslutas när de rekryteringsprocesser som pågår kring biträdande rektor och specialpedagog är avslutade.

Åtgärd – fokusera på ledning och stimulans

Insatsen riktar sig mot åtgärd 3 i Skolinspektionens beslut.

Bollebygdskolan 7-9 har sedan tidigare påbörjat ett arbete kring utveckling av ledning och stimulans samt extra anpassningar. Arbetet beskrivs mer nedan under punkten *Redovisning av vidtagna åtgärder riktade mot uppföljning och utvärdering av extra anpassningar*. Genom att fortsätta detta arbete skapas en än mer tillgänglig lärmiljö som utgår från elevens utbildning i sin helhet. Arbetet kommer utvärderas av rektor, specialpedagog och speciallärare inom ramen för enhetens systematiska kvalitetsarbete.

Redovisning av vidtagna åtgärder riktade mot uppföljning och utvärdering av extra anpassningar

Under hösten har Bollebygdskolan 7-9 arbete med anpassningar/extra anpassningar fortsatt enligt tidigare uppgjord plan. Åtgärder som vidtagits:

- Inför skolstart i augusti har specialpedagogen gjort en ny struktur för dokumentation av extra anpassningar för varje klass som ett stöd för klasslärarna. I den nya strukturen ingår att det redan inför terminsstart bestämdes datum för uppföljning och utvärdering av extra anpassning för varje klass. Den nya strukturen används tills vidare och kommer att utvärderas i början på vårterminen.
- Den 11 augusti 2021 höll specialpedagog och speciallärare en föreläsning om ledning och stimulans och extra anpassningar för all pedagogisk personal på Bollebygdskolan 7-9.
- Den 2 november 2021 gick specialpedagog och speciallärare igenom arbetsprocessen kring extra anpassningar och särskilt stöd för all pedagogisk personal på Bollebygdskolan 7-9. I genomgången lades stort fokus på hur extra anpassningar ska följas upp och utvärderas.
- På organisationsnivå har rektorerna på Bollebygdskolan 7-9 ändrat i kalendariet för klasslärare så att det har frigjorts mer tid för att arbeta

med bl.a. extra anpassningar. Detta har också inneburit att två lärare som är ansvariga för en klass tillsammans har mer tid att arbeta ihop kring eleverna.

- På de regelbundna klasskonferenserna ges utrymme att tänka tillsammans kring elevs behov av extra anpassningar men även på gruppnivå.
- All pedagogisk personal har i sin medarbetarplan fått ett mål kring extra anpassningar och särskilt stöd. I de uppföljningssamtal rektorerna har med respektive medarbetare följs arbetet med målet upp.
- Rektorerna har under hösten 2021 ändrat sin arbetsgång så när de får in att en lärare uppmärksammar att en elev riskerar att inte nå målen så tittar de om det finns extra anpassningar och i så fall om de har blivit uppföljda och utvärderade. Om inte lyfter rektor detta med läraren.
- Rektorerna planerar att under våren 2022 göra fler verksamhetsbesök för att följa upp och utvärdera lärmiljön och hur lärarna arbetar med extra anpassningar.

Avslutande bedömning

Utbildningsnämnden bedömer att ovan beskrivna åtgärder delvis avhjälpit de brister som Skolinspektionen konstaterat. Gällande punkterna 1-7 kvarstår bristerna för tidigare utarbetade åtgärdsprogram. Bristerna bedöms successivt avhjälpas i takt med att befintliga åtgärdsprogram utvärderas och antingen avslutas eller ett nytt åtgärdsprogram utarbetas. Vid utarbetande av nya åtgärdsprogram bedöms vidtagna åtgärder innebära att bristerna är avhjälpna.

Utbildningsnämnden kommer att utvärdera och försäkra sig om att vidtagna åtgärder varit tillräckliga och gett avsedd effekt genom att

- Skolchef, utvecklingsledare, specialpedagog från utbildningsförvaltningen, rektor för Bollebygdskolan 7-9 samt specialpedagog och speciallärare för Bollebygdskolan 7-9 träffas och utvärdera hur arbetet med planerade åtgärder går. Uppföljningar kommer att göras under vecka 9 och 18 2022. Inför dessa uppföljningar kommer utvecklingsledare ha gjort dokumentgranskning av enhetens åtgärdsprogram utifrån de brister som Skolinspektionen konstaterat. Skulle brister kvarstå vid uppföljning vecka

18 2022 kommer ytterligare uppföljningstillfällen läggas till. Resultatet av uppföljningstillfällen kommer presenteras på efterföljande nämndsmöte.

- I arbetet med internkontroll planen på nämndsmöten regelbundet följa upp kontrollområdet att åtgärdsprogram utarbetas enligt styrdokumentet.

BOLLEBYGDS KOMMUN

2021-11-30

Annelie Fischer

Utbildningschef